

Regeringen, Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande promemorian Anmälningsplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog samt krav för A-landsstatus i förnybartdirektivet samt Skogsstyrelsens rapport Underlag för kostnads- effektivt genomförande av förnybartdirektivet – slutredovisning

Övergripande

Länsstyrelsen i Kronobergs län delar bedömningen att det behöver finnas lagstiftning, övervaknings- och kontrollsystem som säkerställer att hållbarhetskriterierna för skogsbiomassa följs så att Sverige även i fortsättningen ska betraktas som ett A-land enligt förnybartdirektivet.

Direktivet ställer krav på att skogsbiomassa inte får komma från mark med stor biologisk mångfald. Vi vill generellt påpeka att stor biologisk mångfald i skog inte alltid är beroende av det som i denna promemoria definieras som hög ålder och orördhet. Detta har vi från vårt län exemplifierat med skogstyperna ädellövskog och kalkbarrskog. Vi anser att dessa miljöer täcks in av de hållbarhetskriterierna som ställs upp i direktivet.

Sammanfattning

Länsstyrelsen avslår förslaget om att enbart förtydliga samråds-skyldighet för urskog och gammal skog. Vi anser att 2:a satsen, som gäller skog som har konstaterats ha stor biologisk mångfald, också bör införas i förordningen eftersom dessa satser är likställda. Skogsstyrelsen bör ges i uppdrag att ta fram definitioner för samtliga skogstyper.

Länsstyrelsen föreslår att anmälningsskyldigheten även bör omfatta sådana åtgärder i fjällnära skog och ädellövskog som inte omfattas av tillståndsplikt i skogsvårdslagen. Det gäller till exempel gallring.

Länsstyrelsen föreslår att kriterierna i 3:e och 5:e punkterna bör strykas i definitionen för gammal skog.

Länsstyrelsen anser att det beskrivna skälet i kapitel 5.2 är otydligt.

Länsstyrelsen har inga synpunkter på Skogsstyrelsens rapport.

Anmälningsskyldighet enligt 12 kap 6 § miljöbalken (Kapitel 1, 3 och 4.1)

Länsstyrelsen avslår förslaget om att enbart förtydliga samråds-skyldighet för *urskog* och *gammal skog*. Om det är nödvändigt att förtydliga samrådsskyldigheten för att uppfylla A-landskriterierna i direktivet anser vi att 2:a satsen, som gäller *skog som har konstaterats ha stor biologisk mångfald*, också bör införas i förordningen eftersom dessa satser är likställda. Skogsstyrelsen bör ges i uppdrag att ta fram definitioner för samtliga skogstyper.

Länsstyrelsen föreslår att anmälningsskyldigheten även bör omfatta sådana åtgärder i fjällnära skog och ädellövskog som inte omfattas av tillståndsplikt i skogsvårdslagen. Det gäller till exempel gallring.

Promemorian (PM) föreslår att anmälningsskyldighet (även kallad samrådspunkt) enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska utökas till att omfatta alla skogsbruksåtgärder i *gammal skog* och *urskog*. Detta innebär att man föreslår en ändring av förordningen enbart utifrån 1:a satsen i artikel 29.6a vi) i direktivet. Vi anser att 2:a satsen, som gäller *skog som har konstaterats ha stor biologisk mångfald*, också bör införas i förordningen eftersom dessa satser är likställda.

Urskog och gammal skog, enligt föreslagna definitioner, omfattar enbart en liten del av skogar med biologisk mångfald sett i landet som helhet och i synnerhet i södra Sverige. I södra Sverige finns en relativt stor andel av landets biologiska mångfald i ädellövskogar som inte klassas som urskogar eller gammal skog. De artrika ädellövskogarna är visserligen ofta beroende av naturvårdande skötsel i skog men värdena riskerar däremot att skadas av konventionella

skogsbruksåtgärder. Detta kan undvikas om ett samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken sker.

Vi anser att samrådsparagrafen, i sin nuvarande form, är en lag som har fungerat mycket bra under lång tid just för att den kan fånga upp åtgärder som i övrigt inte kräver anmälan, tillstånd eller dispens. Paragrafen har gett både myndigheter och verksamhetsutövare ett utrymme att i många fall få en enkel hantering och ett snabbt svar.

Om samrådsplikt ska införas enbart i urskog och gammal skog finns en stor risk att det indirekt skulle uppfattas som att samråd inte behöver ske i övriga skogar med stor biologisk mångfald vilket kan leda till att både detta direktiv och flera andra internationella åtaganden inte uppfylls (art- och habitatdirektivet, fågeldirektivet, EU:s vattendirektiv och avskogningsförordningen).

Definitioner av urskog och gammal skog (Kapitel 4)

Länsstyrelsen föreslår att kriterierna i 3:e och 5:e punkterna bör strykas i definitionen för *gammal skog*.

Gamla träd och gammal skog har stora värden just på grund av den höga åldern oavsett om träden/skogen har uppkommit genom naturliga processer eller har påverkats av skogsbruksåtgärder genom tiderna. Andelen gammal skog är låg i Sveriges skogar och leveranstiden är lång. Kriterierna i 3:e och 5:e strecksatserna bör därför strykas i definitionen.

Det talas i promemorian om orördhet och ostörd skog vilket vi antar syftar på frånvaro av mänsklig påverkan. Dessa kriterier kan vara ett viktigt värde men är i sig inget krav för biologisk mångfald.

Exempelvis har alltmer forskning visat på stor biologisk mångfald i kulturlandskap, bland annat på grund av att mänsklig påverkan via tamboskap som i våra ekosystem delvis tagit samma roll/ersatt de stora däggdjur som inte längre finns kvar i vår fauna på grund av utrotning.

Hög ålder och orördhet är alltså enligt vår bedömning inte alltid ett krav för stor biologisk mångfald. En viktig parameter som inte

omnämns är ståndort. I de tre Smålandslänen har nyligen uppmärksammat stor biologisk mångfald i barrskogar på basisk berggrund/jordart, så kallade kalkbarrskogar. I dessa är det jordarten och trädkontinuiteten över tid som är central för den rika mångfalden, inte trädens ålder. Dessa skogar har brukats småskaligt och hyggesfritt i många hundra år men mångfalden överlever däremot inte modernt hyggesbruk.

Hur kan det säkerställas att Sverige bedöms vara ett A-land enligt förnybartdirektivet? (Kapitel 5)

Länsstyrelsen anser att det beskrivna skälet i kapitel 5.2 är otydligt.

Länsstyrelsen föreslår att alla skogstyper som förnybartdirektivet omfattar definieras och ingår i förslaget till lagstiftning, så som redan sagts ovan under kapitel 1, 3 och 4.1.

I detta kapitel anges att det inte bedöms finnas något behov av ändringar i lagstiftning när det gäller *skog som har konstaterats ha stor biologisk mångfald* för att Sverige ska anses vara ett A-land enligt förnybartdirektivet. Detta till skillnad mot när det gäller *urskog* och *gammal skog* där lagstiftningen föreslås ändras så att det är ett krav att anmälan om samråd ska göras innan en skogsbruksåtgärd utförs.

Skälet till att bedömningen skiljer sig mellan de olika typerna av skog är svårt att förstå. I kapitel 5 anges att det är först när myndigheten tar ställning till en planerad skogsbruksåtgärd som myndigheten gör ett konstaterande i direktivets mening och att det är först då som ett område närmre avgränsas. Men vi anser att i detta avseende är situationen densamma för urskog, gammal skog och skog som har konstaterats ha stor biologisk mångfald. Ingen av dessa skogstyper är inventerade, verifierade och avgränsade. Eftersom alla dessa skogstyper listas i direktivet bör definitioner tas fram för alla och förslaget till lagstiftning vara detsamma.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Carin Lamme Lindh med naturskyddshandläggare Helene Pettersson som föredragande.

Medverkande har varit avdelningchef Maria Levin, enhetschef Maria Unell och handläggare Johan Ekström vid landsbygdsavdelningen.

Kopia till

agnetha.alriksson@regeringskansliet.se
conny.ohman@regeringskansliet.se